

ÚVODNÍK

Dvojité léto

Vážení čtenáři,

Již za týden budete moci listovat zbrusu novým vydáním našeho měsíčníku Právní rádce. Tedy, přes léto dvouměsíčníku. Důvodů, proč jsme se rozhodli připravit rozšířené vydání, je hned několik. Předně jsme během jara a léta nasbírali několik zajímavých, ale příliš rozsáhlých materiálů. Jak už víte z předchozích newsletterů, naším cílem je přinášet vám jen ty nejkvalitnější texty. A to si někdy v našem, právníckém světě, prostě žádá víc papíru. V rámci běžného vydání bychom se tak nevešli.

Dalším důvodem je fakt, že pro vás chystáme na podzim několik velmi zajímavých

novinek. A to jak ohledně časopisu samotného, tak aktivit kolem něj.

Zpět k aktuálnímu číslu. Jak již titulní strana naznačuje, velkým tématem pro nás bylo dění kolem komise pro nový trestní řád. Doporučím také velmi zajímavý rozhovor s profesorkou Dagmar Císařovou. No a v neposlední řadě se těšte na další fotoreport — tentokrát z mé alma mater, Právnické fakulty UK.

A nakonec – budeme rádi, pokud se přes léto stane Právní rádce vašim cenným společníkem bez ohledu na termín dovolené. Příjemné dny!

Mgr. Jaroslav Kramer
Šéfredaktor Právního rádce

NÁZOR

Brexit, Grexit, Czexit

Hra se slovy nebo proctví? V naší právnícké komunitě se vážně diskutuje, zda by v případě úvah o vystoupení z Evropské unie mělo politickému rozhodnutí předcházet referendum. Věc má, jak už to tak bývá, své zapříšáhle odpůrce i horlivé přívržence.

Nejsem ústavní právník a ani ze za něj, na rozdíl od mnohých, nevydávám. Čistě logicky se domnívám, že pokud jsme někam vstoupili a rozhodovalo se o tom v referendu, potom, budeme-li odtamtud vystupovat, referendum by mělo být také. Uvedená debata je něco podobného, jako kdybychom před nějakými třiceti lety diskutovali, jak vystoupit z RVHP. Chraň Bůh, že bych chtěl obě organizace srovnávat, navíc tehdy by taková diskuse vůbec nemohla politicky proběhnout, ale určitě tertium comparationis tu je. Co se v daném okamžiku jeví jako čirá utopie, může být jednou politickou realitou.

Proč se EU tak zprotivila, že bychom z ní chtěli vystupovat? Všichni si pamatujeme, jak jsme se do ní ještě před dvaceti lety těšili. Jednou z příčin tu může být skutečnost, že EU chce stále více a více nových polí působnosti, ale když dojde na lámání chleba, není schopna je zvládnout. Uvedu dva aktuální případy. EU chce koordinovat rozpočtovou politiku členských zemí, ale nemá potřebnou autoritu donutit členské státy k rozpočtové kázi. Každá vláda dá nakonec před bruselskými úředníky přednost svým voličům, zvláště když tak vábivé nástroje jako sociální nebo

důchodové dávky jsou v jejich rukou. Kdyby šlo o federální pravomoci, jako v USA, už by byla úloha EU silnější. Nemluvě už vůbec o tom, že Unie nemá žádné „federální daně“ ani pořádný „federální rozpočet. V posledních pěti letech si Unie prosadila společnou azylovou politiku. Vypadá pěkně: společný postup vůči uprchlíkům, společná pravidla pro udělování azylu tak, aby se zabránilo uprchlíkům „zkoušet štěstí“ v několika státech najednou. Jenže uprchlíků přibývá a Unie nemá žádnou sílu, jako třeba federální pohraniční stráž USA, takže nakonec vše musejí vykonat složky členských států. Těch nejpostiženějších. A ty ostatní se s pomocí zdráhají, protože masový příliv uprchlíků by se nemusel líbit tamním voličům.

Na pozadí uvedených příkladů by se dalo říci, že vystoupením z Unie bychom přišli hlavně o dobře míněné rady z Bruselu, jak co máme dělat. Ovšem stejně bychom se museli v Evropě nějak dohodnout. Ať už by debatu moderoval Brusel nebo Berlín. Řešení je možná jiné: výzva Unii, aby lačnila jen po takových pravomocích, které je sama schopna do všech důsledků a za všech situací zvládnout.

prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.
proděkan a vedoucí katedry
evropského práva Právnické fakulty UK

V letním dvojčísle měsíčníku Právní rádce, které vychází v pátek 17. července, najdete například tato témata:

- TRESTNÍ ŘÁD JAKO NECHTĚNÝ OTLOUKÁNEK
- ROZHOVOR S DAGMAR CÍSAŘOVOU, VEDOUCÍ KOMISE PRO NOVÝ TRESTNÍ ŘÁD
- PRVNÍ DÍL SERIÁLU O SVĚRENSKÝCH FONDECH
- POJIŠŤOVACÍ ZMATKY: KLÍČOVOU NOVELU OHROŽUJE JEDINÝ PARAGRAF
- VYBRANÉ INSTITUTY DĚDICKÉHO PRÁVA POHLEDEM ANALYTIČEK NEJVYŠŠÍHO SOUDU
- PRÁVNICKÁ FAKULTA UK: UNIKÁTNÍ BUDOVA, KDE SE PSALY DĚJINY
- DALŠÍ DÍL MOZAIKY STANISLAVA BALÍKA

www.PravniRadce.cz

Povinné natáčení exekucí začne v září

Od začátku září budou exekutoři muset povinně natáčet na kameru zabavování movitých věcí. Počítá s tím aktuální novela, která vyšla ve Sbírce zákonů. Předpis, který bude účinný od 1. září, také obsahuje seznam věcí, které již nebude možné dlužníkům zabavit. Jde například o oblečení, domácí mazlíčky, dětské hračky, zdravotnické potřeby nebo snubní prstýnky.

Další kategorií je také běžné vybavení domácnosti jako je pračka, lednička, sporák, stůl, nebo kuchyňská linka, pokud jejich hodnota zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení domácnosti. Takové určení je ale podle exekutorů problematické: „Cena obvyklého vybavení nebyla stanovena a může tak opět docházet ke spornému výkladu jak ze strany dlužníka tak soudního exekutora,“ uvedla již dříve prezidentka Exekutorské komory ČR Pavla Fučíková.

Novela také počítá s povinným pořizováním videa při zabavování movitých věcí, a to i bez (Pokračování na stránce 2)

ZÁKONY

Novela občanského soudního řádu a exekučního řádu

Dne 16. 6. 2015 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 139/2015 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon).

Z podstatných změn, jež zákon provádí, je možné jmenovat například změnu v systému přiznávání náhrady nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva úspěšnému účastníkovi proti účastníkovi neúspěšnému, kdy by nově mělo být, prostřednictvím paušální náhrady, vyrovnáno v tomto ohledu doposud nevyvážené postavení účastníka řízení nezastoupeného advokátem, notářem nebo patentovým zástupcem oproti účastníkovi takto zastoupenému. Další ze změn se pak třeba dotýká povinnosti soudu při rozhodování o nařízení výkonu rozhodnutí na majetek ve společném jmění manželů nahlížet do Seznamu listin o manželském majetkovém režimu vedeném podle notářského řádu a vyvodit ze zjištěných skutečností zákonem upravené důsledky. Změn, týkajících se především výkonu rozhodnutí s ohledem na instituci manželství, je však samozřejmě více. Obecně má nová dílka lépe zohledňovat hmotněprávní úpravu majetkového režimu manželů.

Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 7. 2015.

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1Tg>

Nařízení o náležitostech průvodních dokladů pro přepravu vinařských produktů na území ČR

Dne 23. 6. 2015 bylo ve Sbírce zákonů zveřejněno pod č. 143/2015 Sb. nařízení vlády o náležitostech průvodních dokladů pro přepravu vinařských produktů na území České republiky.

Nařízení vydané podle § 2b odst. 2 zákona o zemědělství v podrobnostech upravuje náležitosti průvodního dokladu při přepravě vinařských produktů, která se uskutečňuje výlučně na území České republiky, a jeho použitelnost.

Navazuje přitom na přímo použitelná evropská nařízení č. 436/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o registr vinic, povinná prohlášení a shromažďování údajů pro sledování trhu, průvodní doklady pro přepravu vinařských produktů a evidenční knihy vedené v odvětví vína, č. 555/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína,

a č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty. První z uvedených evropských nařízení totiž svým čl. 24 odst. 5 umožňuje členským státům v případech, kdy jde o přepravu vinařských produktů uskutečňovanou výhradně na jejich území, uznávat zjednodušené průvodní doklady.

Nařízení nabývá účinnosti dnem 1. 7. 2015.

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1Th>

Nařízení o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu

Dne 23. 6. 2015 bylo ve Sbírce zákonů zveřejněno pod č. 145/2015 Sb. nařízení vlády o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu.

Nařízení vydané dle § 205 písm. d) služebního zákona se zabývá ochranou státního zaměstnance, který oznámí podezření ze spáchání protiprávního jednání představeným, státním zaměstnancem, jiným zaměstnancem nebo osobou ve služebním poměru podle jiného právního předpisu při výkonu státní služby, práce nebo veřejné funkce nebo v souvislosti s ním, přičemž pamatuje i na oznámení anonymní. Stanoví, že takový oznamovatel nesmí být v souvislosti s tímto jednáním postížen, znevýhodněn nebo vystaven nátlaku.

V podrobnostech upravuje organizační zajištění oznamování protiprávního jednání, utajení totožnosti oznamovatele, nakládání s oznámeními a s nimi souvisejícími dokumenty a jejich evidenci, lhůty k prošetření oznámení a informování o průběhu a výsledcích prošetření.

Nařízení nabývá účinnosti dnem 1. 7. 2015.

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1Ti>

VZORY SMLUV A PODÁNÍ

Vzory, které pro Vás vytváří odborníci!

Rozšíření doplňku o vzory z oblasti správního práva

 CODEXIS®

www.codexis.cz

(Pokračování ze stránky 1)

souhlasu účastníků. Ani tato povinnost se exekutorské komoře nelíbí, protože se obává reakcí dlužníků a zvýšených nákladů.

Další důležitou změnou je stanovení závazného pořadí způsobů provedení exekuce. Exekutor bude muset nejprve zvolit obestavení bankovních účtů, dále provedení srážek ze mzdy a teprve poté bude moci přikročit k prodeji movitých a nemovitých věcí. Podle exekutorské komory to může vést k obstrukcím.

Další informace naleznete zde:

<http://pravnicadce.ihned.cz/aktuality/c1-64279620>

Komise přezkoumá soulad německého mýtného pro osobní auta s právem EU

Evropská komise zahájila řízení s Německem kvůli souladu zamýšleného mýtného pro osobní auta s právem Evropské unie. Nelíbí se jí, že mýtné by mělo fakticky dopadnout jen na zahraniční řidiče. Zákony totiž počítají s tím, že majitelé vozidel registrovaných v Německu si budou moci částku za mýtné odečíst z daně za motorová vozidla.

Podle Evropské komise by ale taková pravidla mohla znamenat diskriminaci na základě národnosti, což je podle práva EU nepřipustné. Nelíbí se jí ani vysoká cena krátkodobých dálničních známek, které jsou určeny hlavně pro zahraniční řidiče.

„Systém mýtného může být v souladu s unijním právem pouze tehdy, pokud respektuje zásadu zákazu diskriminace stanovenou ve Smlouvě. Máme vážné obavy, zda příslušné německé zákony tuto zásadu zohledňují. V zájmu občanů EU proto nyní chceme tyto pochybnosti v rámci řízení o porušení Smlouvy co nejdříve vyjasnit,“ řekla Violeta Bulc, komisařka pro transport.

Další informace naleznete zde:

<http://pravnicadce.ihned.cz/aktuality/c1-64241810>

HK ČR: Teritorialita exekutorů sníží vymahatelnost pohledávek

Hospodářská komora České republiky kritizuje možné zavedení místní příslušnosti (Pokračování na stránce 3)

Zdroj: CODEXIS®

JUDIKATURA

Odpovědnost vydavatele za převzatá tvrzení

Ústavní soud nálezem sp. zn. II. ÚS 2296/14 rozšířil judikaturu k odpovědnosti za tzv. převzatá tvrzení, tedy citace názorů třetích osob v článcích. V dané věci byl publikován názor znalce v trestní věci poradkyně ministra. Článek uváděl, že ačkoliv bylo trestní řízení odloženo, "znalec si za posudkem stojí" a prohlašuje: "byla tam pochybení za asi pět milionů". Dle soudů skutečnosti článkem uváděné byly pravdivé, a to, zda je pravdivé samotné tvrzení znalce již nelze přičítat k tíži vydavatele. Článek navíc uváděl toto tvrzení v kontextu toho, že žalobkyně podala na dotyčného znalce trestní oznámení za zmanipulovaný posudek. Z odůvodnění tohoto nálezu Ústavního soudu vyplývá, že novinářům nelze vytýkat, že se obrátili na osobu znalce, který o dané věci musel mít dostatečné a relevantní informace, a nespokojili se pouze se zveřejněním závěrů znaleckého posudku.

foto: Libor Fojtík

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1QA>

Žaloba proti nezařazení na seznam vhodných osvojitelů

Nejvyšší správní soud ve věci sp. zn. 4 Ads 12/2015 posuzoval povahu rozhodnutí o (ne)zařazení osoby do evidence žadatelů vhodných ke zprostředkování osvojení dítěte. V dané věci správní soud žalobu odmítl s tím, že v otázkách osvojení rozhodují obecné a nikoliv správní soudy. Podle Nejvyššího správního soudu je však rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence, jakožto vydání správního aktu, třeba odlišit od rozhodnutí o osvojení, které je již soukromoprávní povahy. O žalobě tedy mají rozhodnout správní soudy a žadatelka o osvojení (která je registrovanou partnerkou a doktorkou práv) žalobu podala správně.

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1QB>

Podvodník účetním

Ve věci sp. zn. 9 As 229/2014 Nejvyšší správní soud řešil situaci, kdy živnostenský úřad odebral živnostenské oprávnění k vedení účetnictví osobě, která spáchala podvod. Podvodník se bránil tím, že jeho trestný čin nesouvisel s vedením účetnictví, na což živnostenský úřad konstatoval, že důsledky takovéto trestné činnosti dopadají na veškerou podnikatelskou činnost. Toto zdůvodnění se však nelíbilo Nejvyššímu správnímu soudu, který konstatoval, že "výklad podmínky bezúhonnosti, dle kterého trestný čin spáchaný v souvislosti s některou z podnikatelských činností osoby je automaticky důvodem pro zrušení všech jejích živnostenských oprávnění, neúměrně zasahuje do základního práva podnikat". Nejvyšší soud sice souhlasí, že existují určité trestné činy, které pro svou obecnou povahu souvisí s jakoukoliv podnikatelskou činností, ale tuto souvislost je třeba odůvodnit ve vztahu ke každé jednotlivé podnikatelské činnosti a nemůže obecně vyplývat z povahy trestného činu samotného.

foto: Martin Svozilek

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1QC>

UKÁZKOVÉ ČÍSLO ZDARMA

Máte zájem o ukázkové číslo časopisu Právní rádce?

Rádi vám ho zdarma zašleme!

Stačí vyplnit webový formulář [zde](#).

Zdroj: CODEXIS®

exekutorů. Návrh novely zákona počítá s tím, že exekuci bude moct provést jen exekutor se sídlem v místě, kde je exekuční soud dlužníka. Podle Hospodářské komory ČR ale územní omezení zlikviduje konkurenční prostředí mezi exekutory, kteří podle ní nebudou mít motivaci, aby pohledávky vymáhali kvalitně.

Komoře se také nelíbí vysoké náklady na exekuci, pokud bude mít dlužník majetek v jiném kraji než ve kterém bydlí. Argumentuje také tím, že některé evropské státy jako Francie, Německo nebo Portugalsko od teritoriality exekutorů pouštějí kvůli nízké efektivitě vymáhání pohledávek.

Naopak nový systém, který s teritorialitou počítá, podpořila nedávno svým souhlasným stanoviskem vláda. Nyní novela zamíří do Poslanecké sněmovny.

Podrobnosti naleznete zde:

<http://pravnicaradce.ihned.cz/aktuality/c1-64263770>

NKÚ: Stát špatně použil stamiliony na své zefektivnění

Nejvyšší kontrolní úřad prověřil financování projektů v rámci strategie Smart Administration, která měla přinést zefektivnění veřejné správy.

Místo toho jen opakovaně docházelo k vytváření metodik, které neměly žádný skutečný dopad.

Celkem prověřil Nejvyšší kontrolní úřad osm projektů za téměř 230 milionů korun z let 2007 až 2014, které byly dotovány z operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Z poskytnutých peněz měly vzniknout projektové kanceláře nebo informační systém spravující informace o projektech Smart Administration. Úřad ale zjistil, že místo toho opakovaně vznikaly pouze metodiky projektového a strategického řízení, které neměly žádný reálný dopad na zlepšení efektivity veřejné správy.

V rámci kontroly prověřil úřad ministerstvo vnitra, ministerstvo průmyslu a obchodu a Úřad vlády. Hlavní garant strategie – ministerstvo vnitra – ale podle kontrolorů nestanovilo, čeho konkrétně chce do roku 2015 dosáhnout, takže pak nemohlo vyhodnotit, do jaké míry se to povedlo

„Za vážný problém NKÚ pokládá skutečnost, že projekty nebyly v momentu svého vzniku provázány s konkrétním cílem strategie a byly k jednotlivým jejím cílům přiřazovány až zpětně. Pro úspěšné plnění strategie je přitom jasná vazba mezi projektem a cílem strategie klíčová,“ uvedl úřad.

Resort navíc neměl o projektech dost informací a žádné spolehlivé podklady pro řízení a hodnocení strategie. Ani koordinace na meziresortní úrovni podle NKÚ nefungovala.

Podrobnosti naleznete zde:

<http://pravnicaradce.ihned.cz/aktuality/c1-64251550>